

jen o brojení proti zhodnocení důkazů, což není dovolacím důvodem. Neobstojí ani výtku, že odvolací soud posoudil po té stránce věc nesprávně s hlediska právního, máje za to, že se žalobkyni zdařil důkaz uložený jí v § 2 čís. 1 odp. řádu. Ovšem jest přisvědčiti dovolání, že se odvolací soud nezabýval otázkou zkrácení věřitele, které požaduje zákon i tehdy, odporuje-li se právnímu jednání s hlediska § 2 čís. 1 odp. řádu. To není vadou odvolacího řízení podle § 503 čís. 2 c. ř. s. — jak míní dovolatelka — nýbrž kusostí rozhodnutí, ale přes to nelze dovolání ani v tom směru přiznati úspěch. Otázka zkrácení věřitele jest otázkou právní, kterou si může dovolací soud sám rozřešiti (rozh. čís. 4546 sb. n. s.). Poškození věřitele jest jako požadavek odpůřícího nároku tu tehdy, je-li odporování způsobilé přivoditi buď úplné neb i jen částečné uspokojení odporujícího věřitele nebo je alespoň ulehčiti neb uspíšiti. Netřeba však, jde-li, jak jest tomu v souzeném případě, o jednání odporovatelné s hlediska § 2 čís. 1 odp. řádu, aby bylo jako takové zvlášť uvedeno. Je-li popřeno, jest věci popírajícího žalovaného, by tvrdil a dokázal, že provedení odporu neposkytuje prospěch pro věřitele (Bartsch-Pollak § 27 konk. řádu, pozn. 52, § 28 konk. řádu, pozn. 10 a 12 a § 2 odp. řádu, pozn. 10, Ehrenzweig 74 a Lehmann 210). Žalovaná v prvé stolici popřela, že tu bylo poškození věřitele, ale uvedla k odůvodnění toho jen tolik, že »žalobkyně nebyla vůbec nijak zkrácena, poněvadž při vymáhání pohledávky vnucenou dražbou nemovitosti nikdy by nedosáhla z prodeje po krytí knihovnických dluhů tolik, kolik žádá žalobou.« Tímto přednesem, který jedině může býti rozhodný pro posouzení řečené otázky, žalovaná ani netvrdila, že by odporování nebylo způsobilé přivoditi aspoň částečné uspokojení odporujícího věřitele, a netvrdila ani, že tu bylo předlužení.

Čís. 10866.

Pojišťovací smlouva.

Stanovily-li všeobecné pojišťovací podmínky, že pojistník může při pojištění na cizí účet nakládati vlastním jménem právy, příslušejícími pojištěnci ze smlouvy, že pojištěnec nemůže nakládati svými právy z pojišťovacího poměru a že může jen se svolením pojistníkovým žádati plat na pojišťovateli, nabyt sice pojištěnec z pojišťovací smlouvy přímo práva žádati na pojišťovně plnění, toto jeho právo bylo však vázáno podmínkou, že pojistník svolí k jeho uplatňování. Stačí po případě i svolení mlčky. Důkaz o tom, že pojistník svolil, náleží pojištěnci.

Přednes strany.

Soud nemůže hleděti ke skutečnostem předneseným svědkem, jež však strana ani před tím nepřednesla, ani si pak neosvojila.

(Rozh. ze dne 12. června 1931, Rv I 840/30.)

Žalobce domáhal se na žalované pojišťovně vyplacení pojistného, tvrdě, že utrpěl úraz a že, jsa předplatitelem časopisu D., jest pojištěn u žalované pojišťovny proti úrazu. Žalovaná namítla mimo jiné nedostatek aktivního oprávnění žalobce ke sporu, ježto pojišťovna jest ve smluv-

ním poměru jen s vydavatelem časopisu D. a že proto nemůže žalobce uplatňovati proti ní samostatně nároky. Procesní soud první stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Neprávem vytýká dovolatel soudu druhé stolice, že neposoudil věc správně po stránce právní. Stanoví-li článek 9 čís. 2 všeobecných pojišťovacích podmínek, že pojistník může při pojištění na cizí účet, o něž tu nesporně jde, vlastním jménem nakládati právy, jež pojištěnci přísluší ze smlouvy, a stanoví-li pak čl. 9 čís. 3 těchto podmínek, že pojištěnec nemůže nakládati svými právy z poměru pojišťovacího a že může jen se svolením pojistníkovým žádati plat na pojišťovateli, pokud tento již pojistníkovi neplatil, plyne z toho arci, že žalobce nabyl z pojišťovací smlouvy přímo práva žádati od slibujícího (od žalované pojišťovny) plnění (§ 881 druhý odstavec obč. zák.), že však toto žalobcovo právo jest vázáno podmínkou, že pojistník svolí k jeho uplatňování. Při tom není ovšem zapotřebí výslovného pojistníkového svolení a stačilo by svolení mlčky podle § 863 obč. zák. Důkaz, že pojistník svolil, by žalobce požadoval na pojišťovateli zaplacení pojištěné sumy, náležel žalobci. Žalobce se však o tento důkaz ani nepokusil, ježto v první stolici takové — ať výslovné nebo mlčky dané — svolení pojistníkového vůbec netvrdil, a to ani, když žalovaná vznesla námitku nedostatku aktivního oprávnění, tvrdíc, že žalobce může své nároky proti ní uplatňovati jen prostřednictvím pojistníka neb alespoň s vykázaním postupu nebo výslovného souhlasu pojistníkového. Náleželo žalobci, by, řídě se předpisem § 178 c. ř. s., uvedl buď v žalobě nebo ve svém přednesu podle pravdy, úplně a určitě všechny skutkové okolnosti, potřebné k odůvodnění žalobního nároku. Neučiniv tak, nemůže toto své opomenutí doháněti teprve v oprávněném řízení tvrzením, že pojistník Ludvík W. projevil při svém svědeckém výslechu souhlas s uplatňováním zažalovaného nároku, neboť zásada pojednací nedovolovala soudu první stolice, by hleděl ke skutečnostem tvrzeným snad svědkem W-em, jež však žalobce ani před tím nepřednesl, ani pak si neosvojil (viz rozhodnutí čís. 7651 sb. n. s.). Ostatně nebylo by lze ani z výpovědi pojistníka Ludvíka W-a — jenž byl jako svědek veden a vyslýchán o jiných okolnostech a jenž mimo jiné udal, že se došla oznámení o úrazech u něho zkoumají a že se předkládají pojišťovně oznámení jen v případech, kde podle jeho mínění má pojištěnec nárok na pojištění, a že tomu tak bylo i v žalobcově případě — při uvážení všech okolností rozumně vyčísti, že pojistník tímto svým údajem projevil, třebas i jen mlčky (§ 863 obč. zák.), svolení k tomu, aby žalobce po rozumu čl. 9 čís. 3 všeobecných pojišťovacích podmínek uplatňoval proti žalované pojišťovně nároky na pojištěnou sumu. Odvolací soud posoudil tudíž věc správně, potvrdiv rozsudek prvního soudu, zamítající žalobu pro nedostatek aktivní legitimace žalobcovy.